

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.11.0599.N

R. H. E. G.,

beklaagde,

eiser,

met als raadsman mr. Cies Gysen, advocaat bij de balie te Mechelen.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Brussel, correctionele kamer, van 22 februari 2011.

De eiser voert in een memorie die aan dit arrest wordt gehecht, vijf middelen aan.

Afdelingsvoorzitter Etienne Goethals heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF***Beoordeling****Ontvankelijkheid van het cassatieberoep*

1. Het arrest bevestigt het beroepen vonnis waarin de eiser niet veroordeeld wordt voor het plaatsen van een loods (telastlegging A) en spreekt hem vrij voor het feit van 24 mei 2004 van de telastlegging B.

Het cassatieberoep is in zoverre bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

Eerste middel

2. Het middel voert schending aan van artikel 44 Stedenbouwwet, artikel 42, § 1, 5°, Stedenbouwdecreet 1996, de artikelen 99, § 1, 4°, a, en 5°, b, en 146 Stedenbouwdecreet 1999, en de artikelen 4.2.1, 5°, a en b, en 6.1.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en artikel 2, eerste lid, Strafwetboek, alsmede miskennis van het legaliteitsbeginsel in strafzaken en de motiveringsplicht zoals vervat in artikel 149 Grondwet: nog vóór het invoeren van een vergunningsplicht en de strafbaarstelling sedert 1 mei 2000 gebruikte de eiser het betrokken kadastraal perceel voor het stallen van voertuigen en de opslag van materiaal; het in stand houden van werken of handelingen die op het ogenblik van hun uitvoering of voortzetting niet vergunningsplichtig waren, maar het nadien ingevolge het ingrijpen van de decreetgever wel werden, zijn op grond van het legaliteitsbeginsel en artikel 2, eerste lid, Strafwetboek niet strafbaar; het arrest beantwoordt eisers conclusie niet.

3. Volgens artikel 2 Burgerlijk Wetboek beschikt de wet alleen voor het toekomstende. Zij heeft geen terugwerkende kracht.

4. Handelingen die voordien niet vergunningsplichtig waren, worden dit wel vanaf het ogenblik dat de wet dit vereist, en waarbij het niet voldoen aan deze verplichting vanaf dan ook strafbaar kan worden gesteld.

In zoverre het middel op een andere rechtsopvatting berust, faalt het naar recht.

5. Het arrest (p. 5) stelt vast dat uit de lezing van de processen-verbaal in hun onderling verband blijkt dat er in de periode vanaf het eerste proces-verbaal van vaststelling (12 april 2002) tot aan het laatste proces-verbaal (11 oktober 2004) verschillende nieuwe positieve daden zijn gesteld die erin bestonden dat nieuwe materialen, waaronder ook schrootafval, voertuigen en containers werden aangevoerd, en waarvoor een vergunning was vereist.

In zoverre het middel aanvoert dat vanaf 1 mei 2000, dit is de datum van invoering van de vergunningsplicht, geen nieuwe voertuigen of materialen werden aangevoerd maar enkel voordien uitgevoerde werken werden in stand gehouden, komt het middel op tegen de beoordeling van de feiten door de rechter of verplicht het tot een onderzoek van feiten waarvoor het Hof niet bevoegd is.

In zoverre is het middel niet ontvankelijk.

6. De aangevoerde wetschendingen zijn volledig uit voormelde niet-ontvankelijke betwisting van feiten afgeleid en aldus evenmin ontvankelijk.

7. Voor het overige beantwoorden de appelrechters met voormelde redenen eisers conclusie zodat het middel in zoverre feitelijke grondslag mist.

Tweede middel

8. Het middel voert schending aan van de artikelen 99, § 1, 4°, a, en 5°, b, en 146 Stedenbouwdecreet 1999, de artikelen 4.2.1, 5°, a en b, en 6.1.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en artikel 21 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, alsmede miskennis van de motiveringsplicht zoals vervat in artikel 149 Grondwet: het gewoonlijk gebruiken van een grond voor de opslag van materialen en het stallen van voertuigen zonder de vereiste vergunning is op zich strafbaar; het is bijgevolg geen gewoontemisdrijf dat slechts bestaat uit het geheel van meerdere, op zich niet strafbare handelingen; het arrest dat de telastlegging als een gewoontemisdrijf beschouwt en de verjaring van de strafvordering doet aanvangen vanaf het laatste gepleegde feit is onbegrijpelijk en tegenstrijdig.

9. Volgens artikel 4.2.1, 5°, a, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning vereist voor het gewoonlijk

gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, of van allerlei materialen, materieel of afval.

Krachtens artikel 6.1.1, eerste lid, 1°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is voormeld gewoonlijk gebruik van een grond zonder vergunning strafbaar.

10. Met “*gewoonlijk gebruik*” beoogt het decreet geen vergunningsplicht voor de toevallige opslag van goederen maar vereist het een gebruik van de grond dat een zekere regelmaat vertoont en een zekere tijd moet duren alvorens een vergunning noodzakelijk is. Het misdrijf bestaat van zodra door meerdere handelingen van gebruik zonder dat daartoe de nodige vergunning verkregen werd, het gewoonlijk gebruik ontstaat, hetgeen de rechter onaantastbaar in feite beoordeelt.

Het misdrijf wordt voortgezet in de zin van artikel 6.1.1, eerste lid, 1°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de verjaring loopt niet zolang blijvend handelingen tot gebruik, zonder een tussentijdse onderbreking die tot verjaring leidt, worden gesteld.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

11. Voor het overige zijn de redenen die het arrest bevat niet onbegrijpelijk noch tegenstrijdig, maar verantwoorden de appelrechters hun beslissing naar recht.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Derde middel

12. Het middel voert schending aan van artikel 44 Stedenbouwwet, artikel 42, § 1, 5°, Stedenbouwdecreet 1996, de artikelen 99, § 1, 4°, a, en 5°, b, en 146 Stedenbouwdecreet 1999, de artikelen 4.2.1, 5°, a en b, en 6.1.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 21 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en artikel 2, eerste lid, Strafwetboek, alsmede miskennis van het legaliteitsbeginsel in strafzaken en de motiveringsplicht zoals vervat in artikel 149 Grondwet: het arrest oordeelt onterecht dat gewoonlijk gebruiken van een grond zonder vergunning een voortdurend gewoontemisdrijf is dat gepleegd wordt zolang de positieve daden van het stallen en opslaan op zich van de materialen en

voertuigen gesteld worden; enkel het “*gewoonlijk gebruik*” voor opslag en stallen is onderworpen aan de vergunningsplicht maar niet de daarop volgende positieve daden van opslag van materialen en de stalling van voertuigen; het uitvoeren en het voortzetten van de in artikel 4.2.1 bepaalde handelingen, werken of wijzigingen zonder vergunning zijn “*ogenblikkelijke*” misdrijven en alleen het te dezen niet strafbare in stand houden vertoont een voortdurend karakter.

13. De omstandigheid dat enkel het “*gewoonlijk gebruik*” van een grond voor opslag en stallen van gebruikte of afgedankte voertuigen, of van allerlei materialen, materieel of afval een voorafgaande stedenbouwvergunning vereist maar niet de daarop volgende positieve daden van opslag van materialen en de stalling van voertuigen, staat niet eraan in de weg dat door het blijvend stellen van deze positieve daden zonder voorafgaande vergunning het misdrijf wordt voortgezet. Het in stand houden van niet-vergund maar vergunningsplichtig gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond zoals bedoeld in artikel 4.2.1, 5°, a, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bestaat enkel uit een verzuim, dit is de onthouding van de dader om door enige handeling aan het bestaan van de gecreëerde toestand van onrechtmatig gebruik van de grond een einde te maken.

In zoverre faalt het middel naar recht.

14. Voor het overige is het middel afgeleid uit het vergeefs aangevoerde tweede middel dat om reden van het aflopend karakter van het misdrijf de verjaring onmiddellijk een aanvang zou nemen zonder dat zijn voortzetting door naderhand gestelde handelingen van gebruik dit zou kunnen beïnvloeden.

In zoverre is het middel niet ontvankelijk.

Vierde middel

15. Het middel voert schending aan van artikel 2 Burgerlijk Wetboek, artikel 148 Stedenbouwdecreet 1999 en artikel 6.1.5 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, evenals miskennen van de motiveringsplicht, de bewijskracht en bewijswaarde van de stukken en het recht van verdediging: het arrest verwerpt ten onrechte het door de eiser bijgebrachte tegenbewijs op grond van een beweerde bijzondere bewijswaarde van de processen-verbaal in het strafdossier; de

bijzondere bewijskracht van processen-verbaal inzake ruimtelijke ordening werd pas vastgelegd bij decreet van 21 november 2003, hetwelk met ingang van 8 februari 2004 daartoe artikel 148 Stedenbouwdecreet 1999 heeft gewijzigd; de processen-verbaal in het strafdossier hebben niet die bijzondere bewijswaarde.

16. Het arrest steunt zijn beslissing onder meer op het proces-verbaal van 11 oktober 2004 waarvan het oordeelt (p. 4) dat, *“naast de vaststelling van het voortbestaan van de in het proces-verbaal d.d. 12 april 2002 beschreven toestand (meer bepaald de verharding en de schrootopslagplaats waren nog steeds aanwezig en er werden nog steeds voertuigen-traktoren, personenvoertuigen, aanhangwagens, laadbakken en containers – op het terrein geplaatst), eveneens vastgesteld (werd) dat op het perceel 535n een container geplaatst werd van ongeveer 3,5 m op 7 m die dienst deed als bureel.”* Het arrest (p. 6) oordeelt eveneens: *“Nadien, bij proces-verbaal van 11 oktober 2004, werd dan vastgesteld dat de schrootopslagplaats nog steeds aanwezig was”*.

Door hun oordeel mede te laten steunen op die vaststellingen die, anders dan het middel aanvoert, bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel hebben en volstaan voor de bewezenverklaring van de telastlegging, verantwoordten de appelrechters hun beslissing naar recht.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Vijfde middel

17. Het middel voert schending aan van artikel 6.1.41 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en miskening van de motiveringsplicht zoals vervat in artikel 149 Grondwet: de motivering van het arrest dat door de betaling van de meerwaarde de plaatselijke ordening aldaar kennelijk op onevenredige wijze zou worden geschaad daar de gevolgen van de inbreuken in het agrarisch gebied zouden blijven bestaan en onaanvaardbaar zouden zijn, doet afbreuk aan het principe van de meerwaarde als herstelmaatregel.

18. Het middel, dat formeel een wetschending en een miskening van de motiveringsplicht aanvoert, komt in werkelijkheid op tegen het onaantastbare oordeel van de feitenrechter dat gelet op de aard van de overtreding en de impact

ervan op de plaatselijke ruimtelijke ordening, in redelijkheid geen andere herstelmaatregel dan het gevorderde herstel kan worden bevolen.

Het middel is niet ontvankelijk.

Ambtshalve onderzoek

19. De substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen zijn in acht genomen en de beslissing is overeenkomstig de wet geweest.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser in de kosten.

Bepaalt de kosten op 84,90 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit afdelingsvoorzitter Etienne Goethals, als voorzitter, en de raadsheren Koen Mestdagh, Filip Van Volsem, Alain Bloch en Peter Hoet, en op de openbare rechtszitting van 6 december 2011 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Etienne Goethals, in aanwezigheid van eerste advocaat-generaal Marc De Swaef, met bijstand van afgevaardigd griffier Véronique Kosynsky.

V. Kosynsky

P. Hoet

A. Bloch

F. Van Volsem

K. Mestdagh

E. Goethals